Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

►**B** **AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2011/7/EU IRÁNYELVE**

(2011. február 16.)

a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről

(átdolgozás)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(HL L 48., 2011.2.23., 1. o.)

Helyesbítette:

►**C1** Helyesbítés, HL L 233., 2012.8.30., 3. o. (2011/7/EU)
►**C2** Helyesbítés, HL L 218., 2015.8.19., 82. o. (2011/7/EU)

▼B

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2011/7/EU IRÁNYELVE

(2011. február 16.)

a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről

(átdolgozás)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

rendes jogalkotási eljárás keretében ([2]),

mivel:

(1) A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2000. június 29-i 2000/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ([3]) jelentősen módosítani kell. Az áttekinthetőség és az ésszerűség érdekében a kérdéses rendelkezéseket át kell dolgozni.

(2) A belső piacon a gazdasági szereplők a legtöbb árut és szolgáltatást halasztott fizetés mellett értékesítik, illetve nyújtják a többi gazdasági szereplőnek és hatóságnak, amelynek értelmében az eladó vagy a szolgáltatást nyújtó a felek közötti megállapodásban, a szállítói számlán szereplő előírásban, illetve a törvényben meghatározott időt biztosít ügyfelének a számla kifizetésére.

(3) A gazdasági szereplők vagy a gazdasági szereplők és hatóságok közötti kereskedelmi ügyletekben a fizetésre gyakran csak a szerződésben szereplő vagy az általános szerződési feltételekben megállapított határidőt követően kerül sor. Annak ellenére, hogy az árukat átadták, illetve a szolgáltatásokat teljesítették, számos vonatkozó számlát csak jóval a határidő után egyenlítenek ki. A késedelmes fizetés hátrányosan érinti a vállalkozások likviditását, és bonyolultabbá teszi pénzügyi gazdálkodásukat. Versenyképességüket és nyereségességüket is érinti, ha a hitelezőnek a késedelmes fizetés miatt külső finanszírozást kell igénybe vennie. E hátrányos hatások kockázata jelentősen megnő gazdasági visszaesés idején, amikor nehezebben lehet finanszírozási lehetőségekhez hozzájutni.

([1]) HL C 255., 2010.9.22., 42. o.
([2]) Az Európai Parlament 2010. október 20-i álláspontja (a Hivatalos lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2011. január 24-i határozata.
([3]) HL L 200., 2000.8.8., 35. o.

▼B

(4) A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendeletnek ([1]), a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról szóló, 2004. április 21-i 805/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([2]), az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló, 2006. december 12-i 1896/2006/EK európai parlamenti és a tanácsi rendeletnek ([3]), valamint a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló, 2007. július 11-i 861/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([4]) köszönhetően már jelenleg is egyszerűbb keresetet indítani késedelmes fizetés miatt. A kereskedelmi ügyletekben bekövetkező késedelmes fizetés visszaszorítása érdekében azonban kiegészítő rendelkezéseket kell megállapítani.

(5) A belső piac egész területén lehetővé kell tenni a vállalkozók számára, hogy a határon átnyúló műveletek ne járjanak nagyobb kockázattal, mint a belföldi eladások. A belföldi és határon átnyúló műveletekre vonatkozó szabályok lényeges eltérése a verseny torzulásához vezetne.

(6) „Gondolkozz előbb kicsiben!” – „Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag” („Small Business Act”) című 2008. június 25-i közleményében a Bizottság hangsúlyozta, hogy a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára meg kell könnyíteni a finanszírozáshoz való hozzáférést, valamint olyan jogi és üzleti környezetet kell kialakítani, amely az időben történő fizetést támogatja a kereskedelmi ügyletekben. Meg kell jegyezni, hogy e tekintetben a hatóságok különleges felelősséggel rendelkeznek. A mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i 2003/361/EK bizottsági ajánlás ([5]) tartalmazza a kkv-k meghatározásának kritériumait.

(7) A Bizottságnak „Az európai gazdaságélénkítési terv” című 2008. november 26-i közleményében az egyik prioritást élvező intézkedés az adminisztratív terhek csökkentése, valamint a vállalkozói tevékenység ösztönzése többek között annak biztosításával, hogy a likviditási nehézségek enyhítése érdekében elvben egy hónapon belül kiegyenlítsék az adásvételekért és szolgáltatásokért – többek között a kkv-k által – benyújtott számlákat.

(8) Ezen irányelv hatálya kizárólag a kereskedelmi ügyletek ellenértékének kiegyenlítésére terjed ki Ezen irányelvnek nem kell szabályoznia a fogyasztókkal kötött ügyleteket, illetve a más ügyletekkel kapcsolatos kamatfizetést, például a csekkekre és váltókra vonatkozó törvényes kifizetéseket, valamint a kártérítéseket, ideértve a biztosító társaságok kifizetéseit is. Ezenkívül a tagállamoknak ki kell tudniuk zárni a felszámolási eljárás hatálya alá tartozó tartozásokat, ideértve az adósságátütemezési eljárásra irányuló eljárásokat is.

([1]) HL L 12., 2001.1.16., 1. o.
([2]) HL L 143., 2004.4.30., 15. o.
([3]) HL L 399., 2006.12.30., 1. o.
([4]) HL L 199., 2007.7.31., 1. o.
([5]) HL L 124., 2003.5.20., 36. o.

▼B

(9) Ezen irányelv valamennyi kereskedelmi ügyletre vonatkozik függetlenül attól, hogy az adott ügylet magán- vagy közvállalkozások, illetve vállalkozások és hatóságok között megy-e végbe, figyelemmel arra a tényre, hogy a hatóságok jelentős nagyságrendű fizetési forgalmat bonyolítanak le vállalkozások felé. Ezért ezen irányelv a fővállalkozók és szállítóik, valamint alvállalkozóik között lebonyolódó valamennyi kereskedelmi ügyletet is szabályozza.

(10) Az a tény, hogy ezen irányelv a szellemi szabadfoglalkozásúakra is kiterjed, nem kötelezheti a tagállamokat arra, hogy azokat vállalkozásokként vagy kereskedőkként kezeljék az irányelv hatályán kívüli más vonatkozásokban is.

(11) Az ezen irányelv hatálya alá tartozó fizetés ellenében történő adásvételnek vagy szolgáltatásnyújtásnak magában kell foglalnia a középületek tervezését és kivitelezését, valamint magas- és mélyépítési munkákat.

(12) A késedelmes fizetés olyan szerződésszegés, amelyet a legtöbb tagállamban az alacsony vagy fel nem számított késedelmi kamatok és/vagy hosszadalmas jogorvoslati eljárások az adósok számára pénzügyi szempontból vonzóvá tettek. E folyamat visszafordításához és a fizetési késedelem előnytelenné tételéhez a pontos fizetés kultúrájára való határozott váltás szükséges, ideértve, hogy a kamat felszámítására való jog kizárása mindig súlyosan hátrányos szerződési feltételnek vagy gyakorlatnak minősüljön. Ez a váltás a fizetési határidőkre és a hitelezőknek a felmerült költségeikért járó kártérítésre vonatkozó különleges rendelkezések bevezetését is magában foglalja, és többek között azt, hogy a behajtási költségek megtérítéséhez való jog kizárását tekintsék súlyosan hátrányosnak.

(13) Ennek megfelelően rendelkezni kell arról, hogy a vállalkozások egymás közötti szerződéses fizetési határideje általános szabályként legfeljebb 60 naptári nap legyen. Azonban fennállhatnak olyan körülmények, amelyek során a vállalkozásoknak hosszabb fizetési határidőre van szükségük, például amikor a vállalkozások ügyfeleiknek kereskedelmi hitelt szándékoznak nyújtani. Ezért a felek számára továbbra is biztosítani kell annak lehetőségét, hogy adott esetben 60 naptári napnál hosszabb fizetési határidőben állapodjanak meg, feltéve, hogy e határidő-hosszabbítás a hitelező számára nem súlyosan hátrányos.

(14) Az uniós jogszabályok közötti összhang érdekében ennek az irányelvnek az alkalmazásában „az ajánlatkérő szerv” fogalmára a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1]), valamint az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([2]) szerinti meghatározását kell alkalmazni.

([1]) HL L 134., 2004.4.30., 1. o.
([2]) HL L 134., 2004.4.30., 114. o.

▼B

(15) A késedelmes fizetés után fizetendő törvényes kamatot az időtartamokra, időpontokra és határidőkre vonatkozó szabályok meghatározásáról szóló, 1971. június 3-i 1182/71/EGK, Euratom tanácsi rendelet ([1]) szerint, a késedelmes napok alapján kell kiszámítani.

(16) Ez az irányelv nem kötelezheti a hitelezőket arra, hogy késedelmi kamatot számítsanak fel. Késedelmes fizetés esetén ezen irányelv lehetővé teszi a hitelezőknek, hogy késedelmi kamat felszámításához folyamodjanak a nem teljesítésre vonatkozó előzetes felszólítás vagy más olyan felszólítás megtétele nélkül, amelyben emlékeztetnék az adóst fizetési kötelezettségére.

(17) Késedelmi kamat felszámítása céljából az adós fizetése késedelmesnek tekintendő, amennyiben a hitelező az esedékesség napján nem rendelkezik a tartozás összegével, feltéve, hogy ő maga teljesítette jogszabályi és szerződéses kötelezettségeit.

(18) A számlák fizetési felhívásokat vonnak maguk után és fontos dokumentumokat képeznek a termékértékesítéssel vagy szolgáltatásnyújtással kapcsolatos ügyleti láncban, többek között a fizetési határidők meghatározása szempontjából. Ezen irányelv alkalmazásában a tagállamoknak olyan rendszerekre kell törekedniük, amelyek jogbiztonságot nyújtanak a számlák adós általi átvételének pontos időpontját illetően, többek között az elektronikus számlázás területén, ahol a számlák kézhezvétele elektronikus bizonylattal kimutatható, és amelyet részben a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv ([2]) számlázásról szóló rendelkezései szabályoznak.

(19) A késedelmes fizetés előnytelenné tétele érdekében a késedelmes fizetés következtében felmerült behajtási költségekért a hitelezőknek nyújtott méltányos kártérítést kell biztosítani. A behajtási költségeknek a késedelmes fizetés következtében felmerülő adminisztratív költségek megtérítését, valamint a felmerülő belső költségekért fizetendő kártérítést is fedezniük kell, amelynek érdekében ennek ezen irányelvnek egy rögzített minimumösszeget kell meghatároznia, amelyhez a késedelmi kamatot hozzá kell adni. Egy rögzített összegű kártérítés a behajtáshoz kapcsolódó adminisztratív és belső költségek korlátozására irányul. A behajtási költségek megtérítésének meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy ez nem sértheti azon nemzeti rendelkezéseket, amelyek alapján a nemzeti bíróság kártérítést is megítélhet a hitelezőnek az adós késedelmes fizetése következtében felmerült bármely további kárért.

(20) A belső behajtási költségeket fedező átalányösszegre való jogosultság mellett a hitelezőnek jogosultnak kell lennie az adós késedelmes fizetése által okozott más behajtási költségek megtérítésére is. E költségek közé tartoznak különösen az ügyvéd vagy behajtással foglalkozó cég megbízása következtében a hitelezőnél felmerülő költségek.

([1]) HL L 124., 1971.6.8., 1. o.
([2]) HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

▼B

(21) Ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak azt a jogát, hogy a behajtási költségek kártérítését fedező, magasabb és ezért a hitelező számára kedvezőbb átalányösszegeket határozzanak meg, vagy hogy növeljék ezeket az összegeket, többek között azért, hogy kövessék az inflációt.

(22) Ez az irányelv nem akadályozza meg a részletfizetéseket, illetve a szakaszos fizetéseket. Azonban mindegyik részletet vagy kifizetést a megállapított feltételek szerint kell megfizetni és azokra az ezen irányelvben meghatározott késedelmes fizetésre vonatkozó szabályok alkalmazandók.

(23) Általános szabályként a hatóságok a vállalkozásokhoz képest biztosabb, kiszámíthatóbb és folyamatosabb bevételekkel rendelkeznek. Emellett számos hatóság előnyösebb feltételek mellett tud finanszírozási forrásokhoz hozzájutni, mint a vállalkozások. Ugyanakkor a hatóságok a vállalkozásokkal ellentétben kevésbé vannak arra utalva, hogy céljaik elérése érdekében stabil üzleti kapcsolatokat építsenek ki. A hosszú fizetési határidők és a hatóságok részéről az árukért és szolgáltatásokért felmerülő késedelmes fizetés indokolatlan költségeket okoz a vállalkozások számára. Ezért ennek megfelelően indokolt különös szabályokat bevezetni a vállalkozások által a hatóságok számára nyújtott árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi ügyletekre vonatkozóan, különösen a 30 naptári napot általában meg nem haladó –, kivéve, ha a szerződésben kifejezetten másként állapodtak meg, és feltéve, hogy a szerződés egyedi jellege vagy jellege miatt az tényszerűen indokolt –, de semmi esetre sem a 60 naptári napot meghaladó fizetési határidőket előírva.

(24) Mindemellett tekintetbe kell venni azoknak a hatóságoknak a különleges helyzetét, amelyek ipari vagy kereskedelmi jellegű gazdasági tevékenységet folytatnak közvállalkozásként árukat vagy szolgáltatásokat nyújtva a piacon. E célból a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy bizonyos feltételek mellett a törvényes fizetési határidőt legfeljebb 60 naptári napra kiterjesszék.

(25) A késedelmes fizetéssel kapcsolatosan számos tagállamban különösen aggasztó az egészségügyi szolgáltatások helyzete. Az európai szociális infrastruktúra alapvető részét képező egészségügyi rendszerek gyakran kényszerülnek az egyéni szükségleteknek a rendelkezésre álló finanszírozással való összehangolására, miközben Európa lakossága elöregedik, az elvárások növekednek és az orvostudomány fejlődik. Valamennyi rendszernek szembesülnie kell azzal a kihívással, hogy az egészségügyi ellátás prioritásait olyan módon határozza meg, amely egyensúlyt teremt az egyes betegek szükségletei és a rendelkezésre álló pénzügyi források között. A tagállamoknak ezért lehetőséget kell kínálni arra, hogy az egészségügyi ellátást nyújtó közintézmények számára bizonyos mértékű rugalmasságot biztosítsanak kötelezettségvállalásaik teljesítésében. E célból a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy bizonyos feltételek mellett a törvényes fizetési határidőt legfeljebb 60 naptári napra meghosszabbítsák. A tagállamoknak ennek ellenére minden erőfeszítést meg kell tenniük, hogy az egészségügyi ágazatban a tartozások a törvényes fizetési határidőn belül kerüljenek kifizetésre.

▼B

(26) Annak érdekében, hogy az ezen irányelvben kitűzött cél megvalósítása ne kerüljön veszélybe, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a kereskedelmi ügyletekben az átvételi vagy ellenőrző eljárás maximális időtartama általános szabályként ne haladja meg a 30 naptári napot. Mindazonáltal lehetővé kell tenni, hogy az ellenőrző eljárás időtartama meghaladhassa a 30 naptári napot, például rendkívül összetett szerződések esetében, amikor a szerződésben és az esetleges ajánlattételi dokumentációban erről kifejezett megállapodás született, és ez a hitelező számára nem súlyosan hátrányos.

(27) Pénzügyeik és kereskedelmi ügyleteik tekintetében az uniós intézmények hasonló helyzetben vannak, mint a tagállamok hatóságai. Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet ([1]) meghatározza, hogy a kiadások érvényesítését, engedélyezését és kifizetését a végrehajtási szabályokban megállapított határidőkön belül kell végrehajtani. A végrehajtási szabályokat jelenleg az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet ([2]) szabályozza, és megállapítja azon körülményeket, amelyek esetén a késedelmesen kifizetett hitelezők késedelmi kamatra jogosultak. Az említett rendeletek folyamatos felülvizsgálatával összefüggésben biztosítani kell, hogy az uniós intézmények maximális fizetési határideje összhangban álljon a hatóságokra az ezen irányelvnek megfelelően alkalmazandó, törvényes fizetési határidővel.

(28) Ezen irányelvnek meg kell tiltania a szerződéskötési szabadsággal való visszaélést a hitelező hátrányára. Ennek eredményeképpen, ha egy fizetési határnaphoz vagy határidőhöz, késedelmi kamatlábhoz vagy behajtási költségekért járó kártérítéshez kapcsolódó szerződéses feltétel vagy gyakorlat az adósra vonatkozó feltételek alapján nem indokolt vagy az főként az adós további likviditásának biztosítását szolgálja a hitelező költségére, az visszaélést megvalósító tényezőnek tekinthető. E célból és a tudományos „Közös referenciakeret-tervezet”-tel összhangban a hitelező számára tisztességtelennek kell tekinteni a helyes kereskedelmi gyakorlattól nagymértékben eltérő, és a jóhiszeműséggel valamint a tisztességes kereskedéssel ellentétes szerződéses feltételt vagy gyakorlatot. Nevezetesen minden körülmények között súlyosan hátrányosnak kell tekinteni a kamat felszámításához való jog egyértelmű kizárását, valamint súlyosan hátrányosnak tekinthető a behajtási költségekért járó kártérítéshez való jog kizárása. Ez az irányelv nem érinti a szerződéskötés módjára vonatkozó, valamint az adósra nézve tisztességtelen szerződési feltételek érvényességét szabályozó nemzeti rendelkezéseket.

([1]) HL L 248., 2002.9.16., 1. o.
([2]) HL L 357., 2002.12.31., 1. o.

▼B

(29) A szerződési szabadsággal a hitelezők kárára való visszaélés elkerülésére irányuló fokozottabb erőfeszítések keretében az érdekképviseleti szervezetként hivatalosan elismert és a vállalkozások jogos érdekeit képviselő szervezetek számára lehetővé kell tenni, hogy keresetet indíthassanak a nemzeti bíróság vagy a közigazgatási hatóságok előtt annak érdekében, hogy megelőzhessék a hitelező számára súlyosan hátrányos szerződéses feltételek vagy gyakorlatok további alkalmazását.

(30) Az ezen irányelvben foglalt cél eléréséhez való hozzájárulásként a tagállamoknak elő kell segíteniük a bevált gyakorlatok terjesztését, többek között ösztönözniük kell az azonnal fizetők jegyzékének közzétételét.

(31) Törekedni kell arra, hogy a hitelezők olyan helyzetben legyenek, hogy tulajdonjogukat hátrányos megkülönböztetés nélkül az Unió egész területén fenntarthassák, amennyiben a nemzetközi magánjog által kijelölt, alkalmazandó nemzeti rendelkezések elismerik a tulajdonjog fenntartására vonatkozó kikötés érvényességét.

(32) Ez az irányelv csak a „végrehajtható jogcím” fogalmát határozza meg, és nem szabályozza sem az adott jogcím végrehajtására vonatkozó eljárásokat, sem pedig azon feltételeket, amelyek mellett a jogcím végrehajtása megszüntethető vagy felfüggeszthető.

(33) A késedelmes fizetés jogkövetkezményei kizárólag akkor lehetnek visszatartó hatásúak, ha azoknak a hitelező szempontjából gyors és hatékony jogorvoslati eljárásokban lehet érvényt szerezni. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 18. cikkében meghatározott, a megkülönböztetés tilalmára vonatkozó alapelvvel összhangban ezen eljárásoknak az Unióban letelepedett valamennyi hitelező rendelkezésére kell állniuk.

(34) Az ezen irányelv rendelkezéseinek való megfelelés megkönnyítése érdekében a tagállamoknak ösztönözniük kell a közvetítés és az egyéb alternatív vitarendezési mechanizmusok igénybevételét. A polgári és kereskedelmi ügyekben végzett közvetítés egyes szempontjairól szóló, 2008. május 21-i 2008/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1]) már meghatározza uniós szinten a közvetítési rendszerek keretét, különösen a határon átnyúló jogviták esetére, anélkül, hogy alkalmazását a belső közvetítési rendszerekre nézve megakadályozná. A tagállamoknak ösztönözniük kell az érdekelt feleket is, hogy készítsenek önkéntes magatartási kódexeket, amelynek kifejezett célja, hogy hozzájáruljanak ezen irányelv végrehajtásához.

(35) Biztosítani kell, hogy a kereskedelmi ügyletekben késedelmes fizetéssel összefüggő, nem vitatott követelések érvényesítésére vonatkozó eljárásokat rövid idő alatt lefolytassák, többek között gyorsított eljárás keretében és a tartozás nagyságától függetlenül.

(36) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a belső piacon tapasztalható késedelmes fizetések leküzdését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, ezért az léptéke és hatása miatt uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

([1]) HL L 136., 2008.5.24., 3. o.

▼B

(37) Ezen irányelvnek a nemzeti jogba való átültetésére vonatkozó kötelezettség csak azokra a rendelkezésekre vonatkozik, amelyek a 2000/35/EK irányelvhez képest jelentős változást jelentenek. A változatlan rendelkezések átültetésére vonatkozó kötelezettség az említett irányelvből következik.

(38) Ez az irányelv nem érinti a 2000/35/EK irányelv nemzeti jogba történő átültetésére és alkalmazására vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségeket.

(39) A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás [1] 34. pontjával összhangban a tagállamokat ösztönzik arra, hogy – a maguk számára, illetve az Unió érdekében – készítsék el saját táblázataikat, amelyekben a lehető legpontosabban bemutatják az irányelv és az azt átültető intézkedések közötti megfelelést, és hogy e táblázatokat tegyék közzé,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) Ezen irányelv célja a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépés a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében, ily módon ösztönözve a vállalkozások, különösen pedig a kkv-k versenyképességét.

(2) Ez az irányelv a kereskedelmi ügyletek ellenértékének kiegyenlítéseként teljesített valamennyi fizetésre vonatkozik.

(3) A tagállamok kizárhatják az adós ellen kezdeményezett felszámolási eljárás – ideértve az adósságátütemezési eljárásra irányuló eljárásokat is – hatálya alá tartozó tartozásokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „kereskedelmi ügyletek”: vállalkozások, illetve vállalkozások és hatóságok között lebonyolított olyan ügyletek, amelyek tárgya fizetés ellenében áruk adásvétele vagy szolgáltatások nyújtása;

2. „hatóság”: a 2004/17/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában és a 2004/18/EK irányelv 1. cikkének (9) bekezdésében meghatározott bármely ajánlatkérő szerv, függetlenül a szerződés tárgyától vagy értékétől;

[1] HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

▼B

3. „vállalkozás”: hatóságnak nem minősülő, önálló gazdasági vagy szakmai tevékenységet folytató szervezet, még ha az adott tevékenységet egyetlen személy is végzi;

4. „késedelmes fizetés”: a szerződéses vagy törvényes fizetési határidőn belül nem teljesített fizetés, és ha a 3. cikk (1) bekezdésében vagy a 4. cikk (1) bekezdésében megállapított feltételek teljesülnek;

5. „késedelmi kamat”: késedelmes fizetés esetén alkalmazott törvényes kamat vagy a vállalkozások által kölcsönösen elfogadott mértékű kamat, a 7. cikkre is figyelemmel;

6. „késedelmes fizetés esetén alkalmazott törvényes kamat”: egyszerű késedelmi kamat, amelynek mértéke megegyezik a referencia-kamatláb és a legalább nyolc százalékpont összegével;

7. „referencia-kamatláb”: az alábbiak valamelyike:

   a) azon tagállamok esetében, amelyek pénzneme az euró:

      i. az Európai Központi Bank legutóbbi fő refinanszírozási műveleteinél alkalmazott kamatláb; vagy

      ii. az Európai Központi Bank legutóbbi refinanszírozási műveletei esetében változó kamatú tendereljárásból kialakuló marginális kamatláb;

   b) azon tagállamok esetében, amelyek pénzneme nem az euró, a saját nemzeti központi bankjuk által meghatározott referencia-kamatláb;

8. „esedékes összeg”: a szerződéses vagy törvényes fizetési határidőn belül kifizetendő tőkeösszeg, amely magában foglalja a számlában vagy az azzal egyenértékű fizetési felhívásban meghatározott alkalmazandó adókat, vámokat, illetékeket és díjakat;

9. „a tulajdonjog fenntartása”: olyan szerződéses megállapodás, amelynek értelmében az eladó az adott árukra vonatkozó tulajdonjogát mindaddig fenntartja, amíg azok ellenértéke teljes mértékben kiegyenlítésre nem kerül;

10. „végrehajtható jogcím”: valamely bíróság vagy hatáskörrel rendelkező hatóság által kibocsátott, azonnali vagy részletfizetésre kötelező bármely határozat, ítélet vagy végzés – többek között bármely előzetesen végrehajtható határozat, ítélet vagy végzés –, amely a hitelező számára lehetővé teszi az adóssal szembeni igényének végrehajtási kényszercselekmény útján történő érvényesítését.

▼B

3. cikk

Vállalkozások közötti ügyletek

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a vállalkozások között lebonyolított ügyletekben a hitelező külön fizetési felszólítás nélkül legyen jogosult késedelmi kamatra, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:

a) a hitelező teljesítette szerződéses és jogszabályi kötelezettségeit; és

b) a hitelező nem kapta kézhez időben az esedékes összeget, kivéve, ha az adós nem felel a késedelemért.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az alkalmazandó referencia-kamatláb:

a) az érintett év első félévében az adott év január 1-jén érvényes kamatláb;

b) az érintett év második félévében az adott év július 1-jén érvényes kamatláb.

(3) Amennyiben teljesülnek az (1) bekezdésben megállapított feltételek, a tagállamok biztosítják az alábbiakat:

a) a hitelező jogosult a késedelmi kamatra a szerződésben meghatározott fizetési határnap vagy határidő lejáratát követő naptól;

b) amennyiben a szerződés nem állapítja meg a fizetés határnapját vagy a fizetési határidőt, a hitelező jogosult a késedelmi kamatra az alábbi határidők bármelyikének lejártakor:

i. a számla vagy az azzal egyenértékű fizetési felhívás adós általi kézhezvételének napját követő 30 naptári nap;

ii. amennyiben nem állapítható meg egyértelműen a számla vagy az azzal egyenértékű fizetési felhívás kézhezvételének időpontja, 30 naptári nap az áruk vagy szolgáltatások átvételének napját követően;

iii. amennyiben az adós az áruk vagy szolgáltatások átvételét megelőzően kapja kézhez a számlát vagy az azzal egyenértékű fizetési felhívást, 30 naptári nap az áruk vagy szolgáltatások átvételének napját követően;

iv. amennyiben törvény vagy szerződés írja elő, hogy az áruk vagy a szolgáltatások szerződésszerű teljesítését, illetve teljesítését átvételi vagy ellenőrző eljárással kell megállapítani, és az adós a számlát vagy az azzal egyenértékű fizetési felhívást a fenti eljárás napján vagy azt megelőzően kapja kézhez, 30 naptári nappal az említett napot követően.

▼B

(4) Amennyiben az áruk vagy a szolgáltatások szerződésszerű teljesítését, illetve teljesítését átvételi vagy ellenőrző eljárással kell megállapítani, a tagállamok biztosítják, ezen eljárás időtartama ne haladja meg az áruk vagy szolgáltatások átvételének napjától számított 30 naptári napot –, kivéve, ha a szerződésben kifejezetten másként állapodtak meg, és feltéve, hogy a 7. cikk értelmében ez nem súlyosan hátrányos a hitelezővel szemben.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a szerződésben megállapított fizetési határidő ne haladja meg a 60 naptári napot –, kivéve, ha a szerződésben kifejezetten másként állapodtak meg, és feltéve, hogy a 7. cikk értelmében ez nem súlyosan hátrányos a hitelezővel szemben.

4. cikk

A vállalkozások és a hatóságok közötti ügyletek

(1) A tagállamok biztosítják, hogy azon kereskedelmi ügyletekben, amelyekben az adós egy hatóság, a (3), (4) vagy (6) bekezdésben meghatározott időtartam lejártakor a hitelező külön fizetési felszólítás nélkül legyen jogosult a törvényes késedelmi kamatra, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:

a) a hitelező teljesítette szerződéses és jogszabályi kötelezettségeit; és

b) a hitelező nem kapta kézhez időben az esedékes összeget, kivéve, ha az adós nem felel a késedelemért.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az alkalmazandó referencia-kamatláb:

a) az érintett év első félévében az adott év január 1-jén érvényes kamatláb;

b) az érintett év második félévében az adott év július 1-jén érvényes kamatláb.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy azon kereskedelmi ügyletekben, amelyekben az adós egy hatóság:

a) a fizetési határidő ne haladja meg az alábbi határidők egyikét sem:

i. a számla vagy az azzal egyenértékű fizetési felhívás adós általi kézhezvételének napját követő 30 naptári nap;

ii. amennyiben nem állapítható meg egyértelműen a számla vagy az azzal egyenértékű fizetési felhívás kézhezvételének időpontja, 30 naptári nap az áruk vagy szolgáltatások átvételének napját követően;

iii. amennyiben az adós az áruk vagy szolgáltatások átvételét megelőzően kapja kézhez a számlát vagy az azzal egyenértékű fizetési felhívást, 30 naptári nap az áruk vagy szolgáltatások átvételének napját követően;

▼B

iv. amennyiben törvény vagy a szerződés előírja, hogy az áruk vagy a szolgáltatások szerződésnek való megfelelését átvételi vagy ellenőrző eljárással kell megállapítani, és az adós a számlát vagy az azzal egyenértékű fizetési felhívást az átvétel vagy ellenőrzés napján vagy azt megelőzően kapja kézhez, 30 naptári nap azon napot követően;

b) a számla kézhezvételének napja ne legyen az adós és a hitelező közötti szerződéses megállapodás tárgyát.

(4) A tagállamok legfeljebb 60 naptári napra meghosszabbíthatják a (3) bekezdés a) pontjában említett határidőt a következők részére:

a) bármely hatóság, amely ipari vagy kereskedelmi jellegű gazdasági tevékenységet folytat árukat és szolgáltatásokat kínálva a piacon, és amelyre közvállalkozásként a tagállamok és a közvállalkozások közötti pénzügyi kapcsolatok átláthatóságáról, illetve egyes vállalkozások pénzügyi átláthatóságáról szóló, 2006. november 16-i 2006/111/EK bizottsági irányelvben ([1]) meghatározott átláthatósági követelmények vonatkoznak;

b) egészségügyi szolgáltatást nyújtó közintézmények, amelyeket e célból megfelelően elismertek.

Amennyiben egy tagállam úgy határoz, hogy e bekezdéssel összhangban meghosszabbítja a határidőt, e meghosszabbításról jelentést küld a Bizottságnak 2018. március 16-ig.

Ezek alapján a Bizottság jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé megjelölve, hogy e bekezdéssel összhangban mely tagállamok hosszabbították meg a határidőt, és figyelembe véve a belső piac és különösen a kkv-k működésére gyakorolt hatásokat. A jelentéshez megfelelő javaslatokat mellékelnek.

▼C1

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a (3) bekezdés a) pontjának iv. alpontjában említett átvételi vagy ellenőrző eljárás időtartama ne haladja meg az áruk vagy szolgáltatások átvételének napjától számított 30 naptári napot – kivéve, ha a szerződésben és az ajánlattételi dokumentációban kifejezetten másként állapodtak meg, és feltéve, hogy a 7. cikk értelmében ez nem súlyosan hátrányos a hitelezővel szemben.

▼B

(6) A tagállamok biztosítják, hogy a szerződésben megállapított fizetési határidő ne haladja meg a (3) bekezdésben megállapított határidőket, kivéve, ha a szerződésben kifejezetten másként állapodtak meg, és feltéve, hogy a szerződés egyedi jellege vagy sajátossága miatt az tényszerűen indokolt, de a fizetési határidő semmi esetre sem haladhatja meg a 60 naptári napot.

([1]) HL L 318., 2006.11.17., 17. o.

▼B

5. cikk

Fizetési ütemezés

Ez az irányelv nem sértheti a feleknek az alkalmazandó nemzeti jog idevágó rendelkezései szerinti, részletekben történő fizetést lehetővé tevő fizetési ütemezésre vonatkozó jogát. Ebben az esetben – ha egy részlet nem kerül kifizetésre a megállapodás szerinti időpontban – az ezen irányelvben említett kamat és kártérítés csak az esedékes részösszeg tekintetében számítható fel.

6. cikk

A behajtási költségek megtérítése

(1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben kereskedelmi ügyletekben a 3. vagy a 4. cikkel összhangban késedelmi kamat válik esedékessé, a hitelező jogosult az adóstól legalább 40 EUR összegű átalány megfizetését követelni.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett átalányösszeg külön fizetési felszólítás nélkül, a hitelező számára felmerült behajtási költségekért kártérítésként váljon esedékessé.

(3) A hitelező az (1) bekezdésben említett átalányösszegen felül jogosult megfelelő kártérítésre az adós késedelmes fizetése következtében felmerült és az átalányösszeget meghaladó összes fennmaradó behajtási költsége miatt. E költségek közé tartozhatnak többek között az ügyvéd vagy behajtással foglalkozó cég megbízása miatt felmerülő költségek.

7. cikk

Tisztességtelen szerződéses feltételek és gyakorlatok

(1) A tagállamok rendelkeznek arról, hogy a szerződéses vagy a gyakorlatban alkalmazott, a fizetési határnapra vagy határidőre, a késedelmi kamatlábra vagy a behajtási költségek megtérítésére vonatkozó feltétel ne legyen végrehajtható, vagy arra hivatkozással kártérítési igényt lehessen támasztani, amennyiben ez a hitelező számára súlyosan hátrányos.

Annak megállapításakor, hogy valamely szerződéses feltétel vagy gyakorlat az első albekezdés értelmében súlyosan hátrányos-e a hitelező számára, minden körülményt figyelembe kell venni, ideértve:

a) a helyes kereskedelmi gyakorlattól való nagymértékű eltérést, amely ellentétes a jóhiszeműség és a tisztességes kereskedés elvével;

b) a termék vagy a szolgáltatás jellegét; és

▼B

c) olyan objektív ok fennállását, amely miatt az adós eltért a késedelmes fizetés esetén alkalmazott törvényes kamatlábtól, a 3. cikk (5) bekezdésében, a 4. cikk (3) bekezdésének a) pontjában, a 4. cikk (4) bekezdésében és a 4. cikk (6) bekezdésében említett fizetési határidőtől vagy a 6. cikk (1) bekezdésében említett átalányösszegtől.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a késedelmi kamatot kizáró valamely szerződéses feltétel vagy gyakorlat súlyosan hátrányosnak minősül.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában a behajtási költségek 6. cikk szerinti megtérítését kizáró valamely szerződéses feltétel vagy gyakorlat súlyosan hátrányosnak minősül.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelezők és versenytársak érdekében megfelelő és hatékony eszközökkel megakadályozzák az (1) bekezdés értelmében súlyosan hátrányos szerződéses feltételek és gyakorlatok további alkalmazását.

(5) A (4) bekezdésben említett eszközök olyan rendelkezéseket is magukban foglalnak, amelyek értelmében az érdekképviseleti szervezetként hivatalosan elismert és a vállalkozások jogos érdekeit képviselő szervezetek számára az alkalmazandó nemzeti jog lehetővé teszi, hogy keresetet indíthassanak a bíróság vagy hatáskörrel rendelkező közigazgatási hatóságok előtt azon az alapon, hogy a szerződési feltételek vagy a gyakorlatok az (1) bekezdés értelmében súlyosan hátrányosak, és így megfelelő és hatékony eszközöket alkalmazhassanak azok további alkalmazásának megakadályozására.

8. cikk

Átláthatóság és a tudatosság növelése

(1) A tagállamok teljes átláthatóságot biztosítanak az ezen irányelvből fakadó jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatban, ideértve a késedelmes fizetés esetében alkalmazandó törvényes kamatláb nyilvánosan hozzáférhetővé tételét.

(2) A Bizottság az interneten nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetés esetén az összes tagállamban alkalmazandó érvényes törvényes kamatlábakról szóló tájékoztatást.

(3) A tagállamok adott esetben szakmai kiadványokat, ismeretterjesztő kampányokat vagy bármilyen más eszközt igénybe vesznek a vállalkozások közötti késedelmes fizetések orvoslására kínálkozó lehetőségek megismertetése érdekében.

(4) A tagállamok ösztönözhetik a pontosan meghatározott fizetési határidőkről és a vitás fizetések rendezésére irányuló eljárásról rendelkező naprakész fizetési szabálygyűjtemény kidolgozását, illetve bármilyen olyan kezdeményezést, amely a késedelmes fizetés lényeges problémájára megoldást nyújt, és hozzájárul az irányelv célját szolgáló pontos fizetési kultúra kialakulásához.

▼B

9. cikk

A tulajdonjog fenntartása

(1) A tagállamok a nemzetközi magánjog által kijelölt, alkalmazandó nemzeti rendelkezésekkel összhangban előírják, hogy az eladó az áruk ellenértékének teljes kiegyenlítéséig fenntartja tulajdonjogát, amennyiben az áruk leszállítása előtt az eladó és a vevő kifejezetten megállapodott a tulajdonjog fenntartásáról szóló kikötésben.

(2) A tagállamok rendelkezéseket fogadhatnak el vagy tarthatnak fenn az adós által már teljesített részletfizetésekkel kapcsolatban.

10. cikk

A nem vitatott követelések behajtása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy nem vitatott tartozás vagy eljárás esetén, általában a hitelező keresetének vagy kérelmének a bíróságnál vagy a hatáskörrel rendelkező hatóságnál történő benyújtásától számított 90 naptári napon belül, akár gyorsított eljárás keretében és a tartozás nagyságától függetlenül végrehajtható jogcímet lehessen szerezni. E kötelezettséget a tagállamok saját nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseikkel összhangban hajtják végre.

(2) A nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek azonos feltételeket kell alkalmazniuk az Unióban letelepedett valamennyi hitelezőre.

(3) Az (1) bekezdésben említett határidő kiszámításánál nem vehetők figyelembe az alábbiak:

a) az okmányok kézbesítéséhez szükséges időtartam;

b) a hitelezőnek tulajdonítható bármely késedelem, úgymint a kérelem helyesbítésére fordított idő.

(4) E cikk nem érinti az 1896/2006/EK rendelet rendelkezéseit.

11. cikk

Jelentés

A Bizottság 2016. március 16-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv végrehajtásáról. A jelentéshez megfelelő javaslatokat kell mellékelni.

12. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az 1–8. és 10. cikknek 2013. március 16-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

▼B

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. Tartalmazniuk kell továbbá egy olyan nyilatkozatot, miszerint a meglévő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezésekben szereplő, a hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat az ezen irányelvre történő hivatkozásként kell tekinteni. Az említett hivatkozás és nyilatkozat megfogalmazásának módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

(3) A tagállamok fenntarthatnak vagy hatályba léptethetnek a hitelező számára az ezen irányelvnek való megfeleléshez szükségesnél kedvezőbb rendelkezéseket.

(4) Az irányelv átültetésekor a tagállamok határoznak arról, hogy kizárják-e a 2013. március 16. előtt kötött szerződéseket.

13. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 2000/35/EK irányelv 2013. március 16-tól kezdődő hatállyal a nemzeti jogba történő átültetésére és alkalmazására meghatározott határidővel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül hatályát veszti. Az említett időpont előtt kötött szerződések tekintetében azonban alkalmazandó marad, amelyekre ezen irányelv a 12. cikk (4) bekezdése értelmében nem alkalmazandó.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni a mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban.

14. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

15. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

▼B

MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

2000/35/EK irányelv	Ezen irányelv
—	1. cikk (1) bekezdés
1. cikk	1. cikk (2) bekezdés
▼C2	
2. cikk (1) pont, első albekezdés	2. cikk (1) pont
2. cikk (1) pont, második albekezdés	2. cikk (2) pont
2. cikk (1) pont, harmadik albekezdés	2. cikk (3) pont
2. cikk (2) pont	2. cikk (4) pont
—	2. cikk (5) pont
—	2. cikk (6) pont
—	2. cikk (7) pont, bevezető rész
—	2. cikk (8) pont
2. cikk (3) pont	2. cikk (9) pont
2. cikk (4) pont	2. cikk (7) pont, a) alpont
2. cikk (5) pont	2. cikk (10) pont
▼B	
3. cikk (1) bekezdés, a) pont	3. cikk (3) bekezdés, a) pont
3. cikk (1) bekezdés, b) pont, bevezető rész	3. cikk (3) bekezdés, b) pont, bevezető rész
3. cikk (1) bekezdés, b) pont, i. alpont	3. cikk (3) bekezdés, b) pont, i. alpont
3. cikk (1) bekezdés, b) pont, ii. alpont	3. cikk (3) bekezdés, b) pont, ii. alpont
3. cikk (1) bekezdés, b) pont, iii. alpont	3. cikk (3) bekezdés, b) pont, iii. alpont
3. cikk (1) bekezdés, b) pont, iv. alpont	3. cikk (3) bekezdés, b) pont, iv. alpont
—	3. cikk (4) bekezdés
—	3. cikk (5) bekezdés
3. cikk (1) bekezdés, c) pont	3. cikk (1) bekezdés
3. cikk (1) bekezdés, d) pont, első és harmadik mondat	—
3. cikk (1) bekezdés, d) pont, második mondat	2. cikk (7) bekezdés, b) pont
—	3. cikk (2) bekezdés
—	4. cikk
—	5. cikk
—	6. cikk (1) bekezdés
—	6. cikk (2) bekezdés

▼B

2000/35/EK irányelv	Ezen irányelv
3. cikk (1) bekezdés, e) pont	6. cikk (3) bekezdés
3. cikk (2) bekezdés	—
3. cikk (3) bekezdés	7. cikk (1) bekezdés
—	7. cikk (2) bekezdés
—	7. cikk (3) bekezdés
3. cikk (4) bekezdés	7. cikk (4) bekezdés
3. cikk (5) bekezdés	7. cikk (5) bekezdés
—	8. cikk
4. cikk	9. cikk
5. cikk (1), (2) és (3) bekezdés	10. cikk (1), (2) és (3) bekezdés
5. cikk (4) bekezdés	—
—	10. cikk (4) bekezdés
—	11. cikk
6. cikk (1) bekezdés	—
—	12. cikk (1) bekezdés
6. cikk (2) bekezdés	12. cikk (3) bekezdés
6. cikk (3) bekezdés	1. cikk (3) bekezdés
6. cikk (4) bekezdés	12. cikk (2) bekezdés
6. cikk (5) bekezdés	—
—	12. cikk (4) bekezdés
—	13. cikk
7. cikk	14. cikk
8. cikk	15. cikk
—	Melléklet